

PHÁT TRIỂN DU LỊCH NÔNG NGHIỆP HÀ TĨNH

ThS. Lê Đình Hùng
Trưởng Chính trị Trần Phú

Du lịch nông nghiệp là một hình thức du lịch nhằm giới thiệu, quảng bá, kinh doanh, xuất khẩu các sản phẩm hàng hóa nông nghiệp, đồng thời nhằm tìm hiểu đời sống sinh hoạt, canh tác, sản xuất, nét đẹp trong lao động, văn hóa của ngành sản xuất nông nghiệp, người nông dân vùng nông thôn, tạo nên mối quan hệ giao hòa giữa con người với thiên nhiên, văn hóa và giữa các vùng đô thị và nông thôn, là điều kiện mở ra những cơ hội giao lưu, nhằm tạo thêm thu nhập cho nông dân tại các vùng nông thôn. Trên thế giới, du lịch nông nghiệp (agritourism) được hình thành và phát triển ở nhiều nước từ những thập niên 80, 90 của thế kỷ trước và đem lại thành công tại nhiều quốc gia.

Ở Việt Nam, mặc dù du lịch nông nghiệp, nông thôn đang là ngành mới, nhưng có lợi thế lớn về tiềm năng để phát triển do nước ta hiện là một nước nông nghiệp, với khoảng hơn 70% dân cư đang sinh sống ở nông thôn. Nông thôn chúng ta đa dạng về điều kiện sinh thái, sinh học. Phong cảnh thiên nhiên đẹp, địa hình đa dạng gồm núi đồi, sông suối, biển đảo, đồng bằng bát ngát, phì nhiêu... hệ động, thực vật phong phú; vùng nông thôn với những làng quê cổ kính, những nét văn hóa truyền thống đặc sắc, có lịch sử hình thành lâu đời, nơi lưu giữ nhiều truyền thống văn hóa tập tục của người xưa; nội dung sản phẩm của ngành nông nghiệp rất phong phú, đa dạng. Con người vùng nông thôn với những tính cách hồn hậu, mến khách... đó là những điều kiện thuận lợi để phát triển ngành du lịch nông nghiệp.

Trong tiến trình công nghiệp hóa và hiện đại hóa các nước đều chú trọng đến phát triển ngành nông nghiệp và vùng nông thôn để điều chỉnh, cân bằng, giảm thiểu khoảng cách về giàu nghèo thu nhập giữa thành thị và nông thôn đảm bảo cho sự tăng trưởng và phát triển bền vững. Nội dung sản phẩm của ngành nông nghiệp rất phong phú đã được các cộng đồng dân cư nông nghiệp sản sinh ra theo dòng lịch sử, làm gốc

để phát triển du lịch nông nghiệp, như du lịch ẩm thực đồng quê, du lịch nâng cao sức khỏe, du lịch văn hóa, du lịch về nguồn cội, truyền thống lịch sử, du lịch trải nghiệm...

Hà Tĩnh là một tỉnh duyên hải Bắc Trung bộ - vùng quê giàu truyền thống lịch sử và văn hóa. Trong đó, nông nghiệp, nông thôn phát triển khá toàn diện; tái cơ cấu ngành nông nghiệp và thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới đạt nhiều kết quả nổi bật.

Sau 5 năm xây dựng nông thôn mới, đến nay toàn tỉnh đã có 52 xã đạt chuẩn nông thôn mới. Về Khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu, đến nay đã có hơn 1.200 thôn triển khai xây dựng, trong đó có 486 thôn cơ bản đã đạt tiêu chuẩn khu dân cư nông thôn mới kiểu mẫu. Trong đó, nổi lên các khu dân cư mẫu điển hình, như: Thôn Nam Trà (xã Hương Trà), Thôn Châu Trinh (xã Tùng Ảnh), Thôn Tân An (Xã Cẩm Bình), Thôn 7 (xã Xuân Phổ), Thôn Hương Mỹ (xã Xuân Mỹ), Thôn Mỹ Lộc (xã Xuân Viên), Thôn Yên Mỹ (xã Cẩm Yên), Thôn Tân Văn (xã Thạch văn)...đã đón hàng trăm lượt khách đến tham quan. Cùng với quá trình xây dựng nông thôn mới, đã thực sự tạo ra sự khởi sắc diện mạo mới cho nhiều miền quê. Từ đây đã bắt đầu xuất hiện những vùng quê làng quê trù phú, an lành, nơi đáng sống, mở ra triển vọng mới về phát triển du lịch nông nghiệp ở Hà Tĩnh.

Trong thời gian qua, một số địa phương, đơn vị đã đi đầu trong phong trào, điển hình như Nghi Xuân – với mô hình “Du lịch trải nghiệm làng xã nông thôn mới”. Ở đây, họ được trực tiếp tham gia vào những công việc rất giản dị như lội ruộng, nơm cá, trồng rau, chẻ nan, đan cót, dùng cối chày giã gạo, tạo dáng cho sản phẩm gốm,... Với nền văn minh lúa nước, hệ thống làng xã và các thiết chế văn hóa độc đáo, không gian sinh hoạt của các gia đình nông thôn gắn kết, tính cộng đồng làng xã âm cúng, tối lửa tắt đèn có nhau. Một không gian sống rất thực và thoáng đạt mang tính đồng quê luôn có sức lôi cuốn đặc biệt với du khách với mọi lứa tuổi khác nhau. Mục đích khi xây dựng mô hình du lịch làng xã là để xây dựng điểm đến tham quan học tập, chia sẻ kinh nghiệm giữa các địa phương xây dựng nông thôn mới, đồng thời nâng tầm xã nông thôn mới để làm sơ sở phát triển các giá trị văn hóa, du lịch, kinh tế theo hướng bền vững.

Cùng với du lịch làng xã nông thôn mới, ở Hà Tĩnh cũng xuất hiện một số cách làm mới về phát triển du lịch nông nghiệp, như: Khu bảo tồn truyền thống ở Xã Sơn Bình – Hương Sơn độc đáo bởi không gian xưa, nơi lưu giữ một kho tàng quý báu của nền văn minh nông nghiệp lúa nước với các kiểu kiến trúc nhà cổ có niên đại hơn 200 năm và hơn 500 nông cụ độc đáo từ thời xa xưa, điển hình như guồng nước, lưỡi hái, đơm, đó, thúng, nia, cối giã gạo, áo toi, võng tre, đèn dầu, kiềng, nồi đất, bát đũa, mâm gỗ...) phục vụ đời sống sinh hoạt, sản xuất của người nông dân Nghệ Tĩnh trước đây.

Tiếp nối thành công của dự án rau, củ, quả công nghệ cao trên cát ở các xã vùng biển ngang ở Thạch Văn, Cẩm Hòa, đầu năm 2016, Công ty CP Mitracco đã đầu tư xây dựng Khu Du lịch Đồng Nội (Thị trấn Thiên Cẩm, Huyện Cẩm Xuyên). Đây là loại hình du lịch trải nghiệm nông nghiệp mới mẻ, hấp dẫn. Khách có thể tham quan, trực tiếp trải nghiệm trồng các loại rau củ quả theo quy trình chuẩn VietGap; thưởng thức rau củ quả ngay tại vườn; trải nghiệm làm nông dân với công việc các công việc đồng áng hằng ngày như: cày, bừa, gieo cấy, thu hoạch... trưng bày cung cấp, chế biến và tiêu thụ các sản phẩm địa phương trong và ngoài tỉnh với sự tham gia của bà con nông dân, ngư dân trong vùng.

Phát triển du lịch gắn kết với nông nghiệp là vấn đề mang tính khoa học, thực tiễn cao, phù hợp với chủ trương chiến lược phát triển lâu dài có tính bền vững của tỉnh. Mặc dù là một ngành còn mới sẽ gặp rất nhiều khó khăn nhưng có thể tin tưởng, du lịch nông nghiệp sẽ có chiều hướng phát triển tốt hiệu quả về lâu dài. Vì vậy, tỉnh cần sớm có cơ chế chính sách phù hợp với các loại hình du lịch này. Trước mắt, cần nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành có chính sách khuyến khích, động viên nhân rộng các mô hình mới, những cách làm hay trong nông nghiệp, hình thành ý thức làm du lịch từ trong nông nghiệp. Gắn kết hiệu quả và bền vững giữa phát triển du lịch với các sản phẩm nông nghiệp của tỉnh, cần có gắn kết chuỗi liên kết, giới thiệu quảng bá các sản phẩm, xây dựng thương hiệu cho các sản phẩm hàng hóa nông nghiệp chủ lực, sản phẩm nông sản tiềm năng cho du khách, thương hiệu “mỗi làng một sản phẩm”. Từ đó, góp phần hỗ trợ, thúc đẩy nền nông nghiệp Hà Tĩnh phát triển một cách bền vững./.